

Posudek vedoucího diplomové práce

Bc. Martin Křeček:

Analýza Night Light Development Indexu v Etiopii se zaměřením na působnost neziskových organizací v zemi

Témata rozvoje, efektivity a reálných dopadů rozvojové spolupráce na recipienty/partnery patří mezi velmi relevantní, a proto i vcelku pokrytá témata, a to jak v kvalifikačních, tak v odborných publikacích. Přístup, jaký si pro zpracování tohoto tématu zvolil Bc. Křeček, však jednoznačně ukázal, že je i přesto možné objevovat stále nové způsoby, jak se na rozvoj, efektivitu a celkové působení neziskových organizací dívat a jak je hodnotit za pomoci „tvrdých“ (či alespoň „tvrdších“) dat. To považuji samo o sobě za velmi inovativní a přínosný přístup, který nelze než hodnotit kladně.

Konkrétně autor využívá Night Light Development Index (NLDI) – tedy indexu, který měří/zobrazuje míru světelnosti zemského povrchu v noci, která nám následně dává představu o reálném stupni rozvoje zkoumaných oblastí. Pomocí NLDI autor měří jednak vývoj regionálních nerovností ve zkoumané Etiopii v čase (poměřováním vývoje NLDI zachyceného v roce 2012 a 2021); a jednak míru rozvoje jednotlivých oblastí. Předpokládá přitom, že neziskové organizace, jež v Etiopii hojně působí, by se měly zaměřovat primárně na nejméně rozvinuté oblasti.

Struktura práce je logická a přehledná – v první kapitole autor seznamuje čtenáře s použitou metodou NLDI, přičemž se zmiňuje i o kriticích a omezeních této metody. To velmi kvituji, zejména pak proto, že autor sám si je očividně dobře vědom různých omezení NLDI a snaží se s ní pracovat tak, aby se jím co nejvíce vyhnul. V druhé kapitole se pak autor zabývá definicí ekonomické nerovnosti a všemožnými obtížemi při jejich zkoumání. Ve třetí kapitole nabízí politickou a socioekonomickou charakteristiku zkoumané Etiopie, na které navazuje čtvrtou, analytickou kapitolou, ve které se snaží objektivně zhodnotit míru rozvoje v letech 2012 až 2021. V poslední, páté, kapitole se pak autor zaměřuje zejména na činnost českých neziskových rozvojových organizací vzhledem k regionální chudobě/nerovnosti a minimální prostor (cca 2 strany) věnuje i působení jejich zahraničních protějšků.

Ve své práci dochází k velmi zajímavým výsledkům, které autor sám dává okamžitě do kontrastu s předchozími výzkumy, což opět velmi kvituji. Dokazuje přitom, ačkoliv většina oblastí v Etiopie zažívá rozvoj, celková nerovnost mezi oblastmi v Etiopii se spíše zvyšuje. Stran

působení českých neziskových organizací pak konstatuje, že se oblasti jejich působení vždy nutně nepřekrývají s místy, kde by jich bylo zapotřebí nejvíce. Větší pozornost by proto měly věnovat zejm. oblastem Oromie, Amharska, Somálského státu či Tigraje. Celkově by se měly aktivity těchto organizací ještě více zaměřit na venkovské oblasti.

Autorovi se dle mého soudu podařilo splnit jeden z jeho hlavních cílů, a sice ukázat, že NLDI je jednoduchým a objektivním nástrojem pro měření regionálních nerovností a míry rozvoje v rozvojových zemích. Obrovský podíl na tom pak má autorova schopnost kritického myšlení, stavění argumentů proti sobě a neustálé uvědomování si omezení spojených jak s metodou, tak s celkově obtížnou dostupností dalších dat a poznatků. Tento výkon je o to pozoruhodnější, že autor drtivou většinu práce zpracovat zcela sám.

Jistě, drobná pochybení se najdou – někdy např. odkazuje na UN, jindy zase na United Nations, místy se přespříliš nechává unášet jen jedním či dvěma autory nebo – patrně jako akt revolty – nestrukturuje předepsaným způsobem seznam pramenů a literatury. To jsou však s ohledem na výše uvedené pouhé maličkosti, které nemají žádný „měřitelný“ vliv na celkový velmi pozitivní dojem z práce, kterou proto jednoznačně **navrhuji k obhajobě.**

V Českém Meziříčí 22. 5. 2022

Mgr. Jan Prouza, Ph.D.